

УДК 336.663

DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2021-2-2-7>

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

І. П. СКОРОХОД

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та підприємництва,
Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

І. О. ЗАЛЕЦЬКА

старший викладач кафедри економіки та підприємництва,
Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Анотація. Мета статті полягає у визначенні теоретичних та практичних аспектів оцінки стану інвестиційної привабливості України на міжнародному ринку руху капіталу. Також важливим залишається завдання щодо визначення основних проблем, які перешкоджають залученню інвестиційних надходжень до національної економіки, а також подальших перспектив розвитку і привабливості. **Методика дослідження.** У статті проаналізовано питання формування інвестиційної привабливості економіки України. **Результати.** Розглянуто основні засоби забезпечення економічного зростання. Систематизовано основні чинники формування інвестиційної привабливості економіки України. **Практична значущість результатів дослідження.** Виділення напрямів виходу з економічної кризи та визначення можливостей щодо залучення інвестиційного капіталу в економіку держави та ефективного його використання для створення сприятливих умов розвитку економіки.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість, іноземні інвестиції, національні інвестиції, інвестиційний потенціал.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Пошук шляхів розвитку, які сприятимуть економічному зростанню, є однією з основних проблем управління економікою будь-якої держави. Збільшення грошових надходжень від інвесторів є позитивним явищем для економічного розвитку країни. Саме тому на даному етапі важливим залишається визначення можливостей щодо залучення інвестиційного капіталу в економіку держави та ефективного його використання для створення сприятливих умов розвитку економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням ключових проблем інвестиційної привабливості та інвестиційного клімату займалися такі вітчизняні і зарубіжні економісти, як: Й. Бехер, І. Бланк, В. Бочаров, Г. Вознюк, С. Донцов, Н. Корнєва, З. Котляр, М. Недашківській, А. Пересада, В. Струніна, Л. Чорна та ін.

Формування цілей статті (постановка завдання). Виходячи з аналізу останніх досліджень, можна виділити низку чинників, що формують інвестиційну привабливість на різних рівнях економіки, серед яких – політичні, економічні, соціальні та технологічні. Але, беручи до уваги низку досліджень, маємо зазначити, що певні теоретичні та практичні питання активізації інвестиційного клімату та залучення інвестицій у національну економіку розглянуто недостатньо

та вимагають уточнення й подальшого розвитку в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Базисом для функціонування галузей народного господарства є економічні чинники, які, своєю чергою, створюють картину розподілу ресурсів на всіх рівнях економіки. Найкритичнішим із групи економічних чинників є інвестиційний клімат, несприятливість якого ставить під загрозу реалізацію інвестиційної стратегії у цілому. У цьому разі можливість позитивних зрушень у цьому питанні залежить від позитивної динаміки макропоказників, стабілізації курсу національної валюти та ефективної політики уряду.

Політичні чинники визначають ділове середовище країни та можливості одержання ключових ресурсів. Стабільне політичне становище в країні створює сприятливе підґрунтя для структурних перетворень, а заполітизованість влади та нестабільність нормативно-правових та політичних засад призводить до неефективності запровадження стратегічних програм розвитку.

Основні передумови економічного розвитку в соціальному середовищі визначає група соціальних чинників, а визначення основних причин негативних проявів функціонування підприємств припадає на технологічні чинники.

Отже, узагальнюючи погляди науковців, можна виділити п'ять ознак, які чинять вплив на форму-

вання та розвиток сприятливої інвестиційної привабливості підприємств:

- за змістом (політичні, економічні, соціальні, технологічні);
- за рівнем впливу (макрорівень, мезорівень, мікрорівень);
- за загальним характером впливу (інституціональні, економічні, соціальні);
- за природою впливу (матеріальні, нематеріальні);
- за терміном впливу (короткострокові, довгострокові).

Спираючись на вищезазначену класифікацію, визначимо чинники та умови формування інвестиційної привабливості України за допомогою застосування методу SWOT-аналізу (табл. 1).

Отже, країна має низку можливостей для підвищення інвестиційної привабливості. Але, незважаючи на наявні можливості, існують проблеми, які загрожують подальшому економічному розвитку країни. Ключовими проблемами, які чинять вплив на інвестиційну привабливість країни, є: тіньова економіка, державний борг, корупція, недостатньо розвинуте інституційне середовище та макроекономічна нестабільність.

Отже, існує безліч чинників, які впливають на формування інвестиційної привабливості країни. На жаль, у нашій країні існує безліч інституціональних, економічних та політичних чинників, які перешкоджають зростанню інвестиційної привабливості країни на міжнародному рівні та створюють низку загроз для національної економіки в майбутньому.

Виявлення сильних і слабких сторін у результаті проведеного SWOT-аналізу дає змогу виявити необхідність реалізації заходів, які спрямовані на подолання недоліків і створення більш широких можливостей для підвищення конкурентних переваг країни. Своєю чергою, використання наявних можливостей дасть змогу реалізувати інноваційний і людський потенціал і стане передумовою поступового посилення конкурентних позицій України та адаптації національної економіки до глобальних трансформацій [8].

Загалом інвестиційна привабливість країни характеризується як стан держави з позиції інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, а також із погляду можливості залучення інвестиційних ресурсів та інших чинників, які істотно впливають на формування

Таблиця 1

SWOT-аналіз чинників та умов формування інвестиційної привабливості України

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> – Ратифікація Угоди про асоціацію з ЄС – Законодавчі зміни та реформи – Спрощення процедур реєстрації компаній – Інвестиційні та економічні форуми – Людський капітал – Географічне розташування – Природні ресурси – Проведення міжнародних ділових заходів, бізнес-конференцій – Система освіти – Розмір внутрішнього ринку – Високий потенціал агробізнесу, інформаційних технологій, хімічної й енергетичної галузей 	<ul style="list-style-type: none"> – Низька платоспроможність населення – Велика частка тіньової економіки – Непрозорість влади та корупція – Дефіцит державного бюджету – Складність і довготривалість процедур, пов'язаних із будівництвом і землеволодінням – Інституційне середовище – Рішення в економічній політиці, спричинені тенденціями популізму та бажанням отримати голоси виборців – Макроекономічна нестабільність – Низька ефективність фінансового і товарного ринків – Якість національного бізнес-клімату – Низький рівень технологічного розвитку

Джерело: складено авторами на основі [1–7]

Таблиця 2

SWOT-аналіз чинників та умов формування інвестиційної привабливості України

Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> – Удосконалення та дотримання законодавства – Розвиток міжнародних зв'язків – Прозорість та справедливість судочинства – Захист прав власності – Економічне зростання – Зниження рівня інфляції та безробіття, рівня тіньової економіки – Дерегуляція – Стабілізація фінансів – Оздоровлення системи – Формування бізнес-середовища 	<ul style="list-style-type: none"> – Корумпованість суспільства – Політична нестабільність – Високий рівень інфляції та безробіття – Старіння населення – Уповільнення темпів людського розвитку і воєнна агресія загрожують національній безпеці – Рейдерські захоплення – Погіршення економічної ситуації – Ускладнений доступ до фінансів

Джерело: складено авторами на основі [1–7]

доходності інвестицій та виникнення інвестиційних ризиків [6, с. 102]. Головною характеристикою інвестиційної діяльності та соціально-економічного розвитку держави є показник інвестиційної привабливості.

Сучасний інвестиційний клімат України є не досить сприятливим для капіталовкладень. Навіть такі чинники, як природні ресурси, виробничий ресурс, наявність дешевої й досить кваліфікованої робочої сили, відносно високий науково-технічний потенціал, не приваблюють інвесторів. Результати проведеного аналізу свідчать про те, що в Україні мають місце проблеми, які змушують інвесторів скорочувати обсяги інвестицій, виводити свій капітал з економіки країни, вкладати менше, ніж раніше. Інвестори зазначають, що умови ведення бізнесу в Україні є не досить сприятливими. Рейтинг легкості ведення бізнесу Doing Business зазначає, що в 2020 р. Україна посіла 64-е місце серед 190 держав [12].

За результатами досліджень Європейської бізнес-асоціації на початку 2019 р. індекс інвестиційної привабливості України знизився до 2,85 бали за 5-бальною шкалою, що відповідало рівню 2016 р. [13, с. 12]. У другій половині 2019 р. індекс інвестиційної привабливості максимально наблизився до нейтрального показника та становив 2,95 бали із 5 можливих (рис. 1).

Проте 2020 р. охарактеризувався стрімким падінням даного індексу до 2,51 бали з п'яти можливих та сьогодні продовжує перебувати у негативній площині.

Незважаючи на низький рівень вищезазначеного показника, слід відзначити низку чинників, які позитивно впливають на інвестиційну привабливість держави, зокрема: природні ресурси; виробничий ресурс; наявність дешевої й досить кваліфікованої робочої сили; відносно високий науково-технічний потенціал; зручне геополі-

тичне положення; широкі можливості внутрішнього ринку; розвинена телекомунікаційна інфраструктура; наявність укладених міжнародних угод про заохочення і захист інвестицій тощо.

Серед чинників, які негативно впливають на інвестиційну привабливість країни, слід віднести: ескалацію воєнного конфлікту між Україною та Росією; недостатню стабільність економічного законодавства та економічної ситуації загалом; високий рівень інфляції; бюрократизацію і корупційність системи державного управління; слабкий розвиток ринкової інфраструктури; неефективність законодавчих механізмів регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності; недосконалий механізм страхування іноземних інвестицій; залежність національної економіки від гуманітарної допомоги інших держав.

В останні роки в Україні спостерігається коливання індексу капітальних інвестицій, що свідчить про нестабільне економічне становище. Відсутність результативної економічної політики протягом 2005–2015 рр. призвела до вичерпання внутрішніх ресурсів країни через фінансування економічного зростання основних країн імпортерів України. У результаті в 2015 р. національна економіка опинилася на рівні 2004 р. за значенням валового внутрішнього продукту та 2002 р. – за розмірами капітальних інвестицій. 2020 р. характеризувався значним падінням капітальних інвестицій (рис. 2), що пояснюється такими чинниками, як пандемія, воєнні дії на Сході країни та не досить привабливий інвестиційний клімат у цілому.

Загалом до чинників формування інвестиційного клімату країни слід віднести рівень розвитку продуктивних сил та інвестиційного комплексу, політичне та правове середовище, рівень розвитку фінансово-кредитної системи (інвестиційна політика Національного банку, діяльність комер-

Рис. 1. Динаміка індексу інвестиційної привабливості України, 2016–2020 рр.

Джерело: складено авторами на основі [13, с. 12]

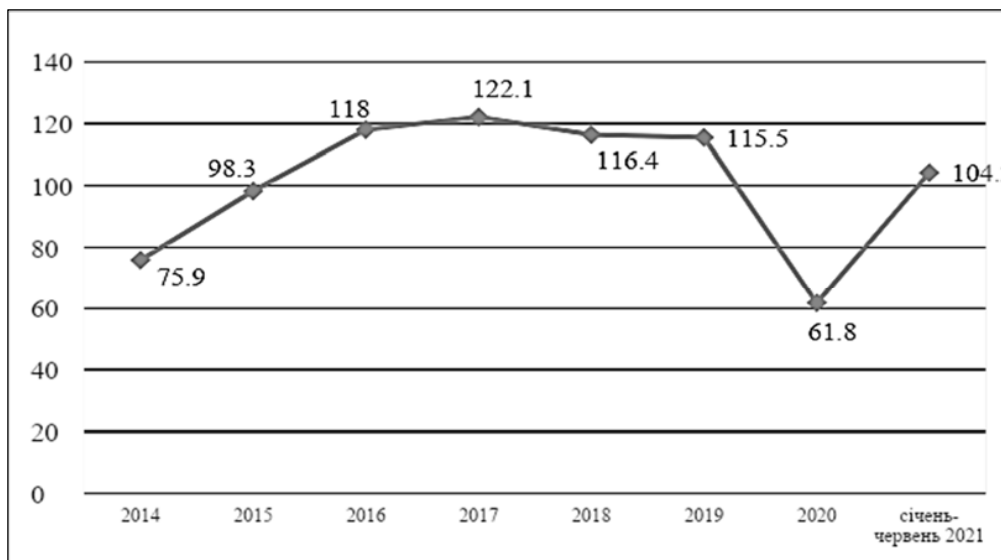

Рис. 2. Індекс капітальних інвестицій у 2014–2021 рр.

Джерело: складено авторами на основі [14]

ційних банків тощо); імідж країни як іноземного інвестора (наявність ВЕЗ, режим іноземного інвестування тощо); інвестиційну активність населення (відносини власності в державі, стан ринку нерухомості, стабільність національної валюти тощо) [15].

Сьогодні запроваджено низку позитивних кроків, зокрема: визначено гарантії для інвесторів на правовому рівні; запроваджено національний режим інвестиційної діяльності з наданням рівних умов для вітчизняних та іноземних інвесторів; ратифіковано Вашингтонську конвенцію 1965 р. [67]; надано юридичну силу угоді про сприяння та взаємний захист інвестицій із понад 70 країнами світу; задля спрощення порядку

залучення інвестицій прийнято закони України «Щодо скасування державної реєстрації іноземних інвестицій», «Щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій» від 23.05.2017; підписано угоду про заохочення та захист інвестицій між Україною та Фондом міжнародного розвитку ОПЕК.

Проте, незважаючи на цілу низку позитивних кроків у сфері чинного законодавства, сьогодні існує низка проблем, які стримують економічний розвиток країни у цілому. Проблеми з корупцією завжди займали одне з лідируючих місць серед проблем залучення інвестицій. Більшість іноземних інвесторів відносить цю проблему до трійки найважливіших проблем в Україні. За останній

Рис. 3. Динаміка зміни індексу сприйняття корупції в Україні за період 2013–2020 рр.

Джерело: складено авторами на основі [15]

рік показники індексу сприйняття корупції (CPI) нашої держави зросли на 3 бали (рис. 3) [15].

На даному етапі недостатня ефективність управління формуванням і використанням інтелектуальних ресурсів є ще однією ключовою проблемою економічного розвитку України. Професійний та науковий потенціал є запорукою високого рівня конкурентоспроможності вітчизняної продукції та послуг.

Протягом останнього десятиліття спостерігається різке скорочення чисельності працівників, задіяних у виконанні ДіР (рис. 4). У 2019 р. частка виконавців ДіР (дослідників, техніків і допоміжного персоналу) у загальній кількості зайнятого населення України становила 0,48% (у 2018 р. – 0,54%), у тому числі дослідників – 0,31% (у 2018 р. – 0,35%).

Дана проблема пов'язана переважно з недостатньою підтримкою з боку держави. Частка витрат на ДіР за усіма джерелами у відсотках до ВВП з кожним роком спадає. У 2019 р. витрати на ДіР становили 0,43% від загальної кількості ВВП (рис. 5) [7, с. 11] (із них за рахунок коштів державного бюджету – 0,17%).

Також особливої уваги потребують сучасний стан та тенденції зовнішньої трудової міграції. Кількість трудових мігрантів з України починаючи з 2011 р. почала активно збільшуватися, цей ріст спостерігається і сьогодні (рис. 6). Поте слід пам'ятати, що враховувати точну кількість мігрантів неможливо, адже більшість із них працюють за кордоном нелегально.

До основних причин еміграції відносяться економічна криза, відсутність активної соціально-економічної політики, яка б могла забезпечити добровільний вибір виду діяльності, тощо. Слід пам'ятати, що еміграція нерідко наносить тяжкий

удар інтелектуальному потенціалу країн-донорів. Дана проблема полягає не лише в кількості фахівців, виїжджаючих за кордон, а й у їх значенні для розвитку країни. Також слід зазначити, що відтік «мізків» посилює диспропорції науково-технічного залучати розвитку держави. Оскільки інтелектуальні ресурси є основою економічного зростання, на даному етапі вкрай необхідним залишається розроблення ефективних інструментів управління формуванням і використанням інтелектуальних ресурсів на загальноукраїнському та регіональному рівнях.

Негативний вплив на інвестиційну привабливість здійснює також кредитна система України, характеристикою якої є високі відсоткові ставки за кредитами. Високі відсоткові кредитні ставки створюють для компаній, які намагаються реалізувати інвестиційні проекти, майже нереальне середовище для конкуренції з постачальниками, яким потрібні кошти для короткострокових операцій. Отже, ключовим завданням кредитної політики в Україні є створення сприятливих умов для активізації довгострокового кредитування реального сектору економіки. Дана політика має реалізовуватися за рахунок: пом'якшення відсоткової політики; переорієнтації кредитних ресурсів банків на довготермінове кредитування; пільгового оподаткування прибутку комерційних банків від операцій довготермінового кредитування; створення спеціальних інвестиційних банків із забезпеченням пільгових умов кредитування інвестиційних програм.

До одного з ключових чинників, які впливають на інвестиційну привабливість країни, також відноситься рівень розвитку інфраструктури: транспортної, енергетичної, телекомунікаційної мережі, готельної, житлової мережі тощо.

Рис. 4. Динаміка чисельності працівників наукових організацій України (тис осіб)

Джерело: складено авторами на основі [12, с. 8]

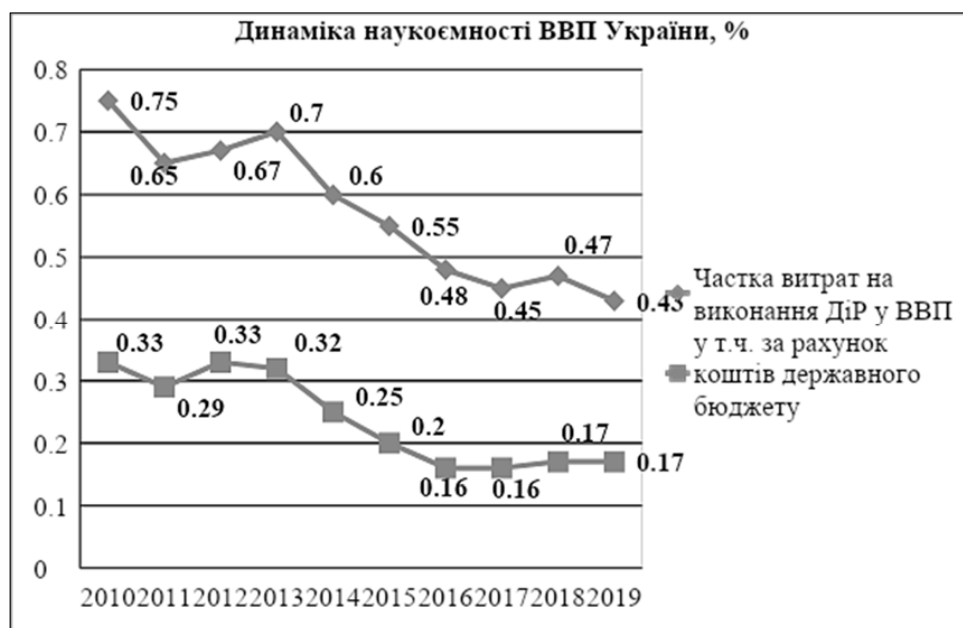

Рис. 5. Динаміка наукоємності ВВП України, %

Джерело: складено авторами на основі [12, с. 11]

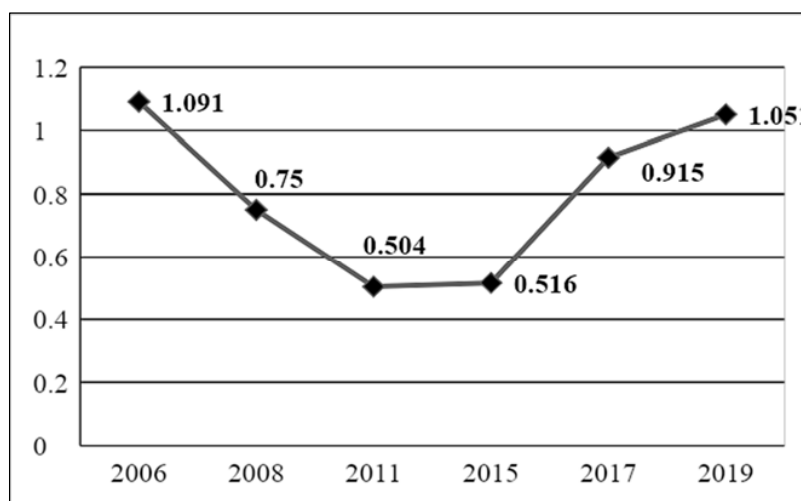

Рис. 6. Динаміка щорічної кількості мігрантів з України за період 2006–2019 рр. (млн осіб)

Джерело: складено авторами на основі [13]

Говорячи про розвиток транспортної галузі, слід зазначити, що вона знаходиться на не досить високому рівні та потребує певних реформ. Згідно з експертним дослідженням Європейської бізнес-асоціації, станом на 2020 р. інфраструктурний індекс транспортної галузі становив 2,58 бали з п'яти можливих. Для розрахунків даного індексу враховувалися такі складники, як: загальний стан інфраструктури України, середня оцінка загального стану розвитку транспортних галузей, рівень інвестиційної привабливості України для реалізації інфраструктурних проектів та рівень виконання державою стратегій розвитку транспортної (рис. 7).

Говорячи про середню оцінку загального стану транспортних галузей, до найбільш розвинутих експерти відносять авіаційний та морський транспорт, найменш розвинутим залишається річковий, залізничний та автомобільний транспорт.

Проте необхідно зазначити, що загалом індекс транспортної галузі відносно перебуває у негативній площині. Отже, транспортна галузь є недостатньо привабливою для інвесторів та потребує реформ, зокрема:

- для залізничного транспорту вкрай необхідними залишаються реорганізація української залізниці, відкриття ринку приватної тяги, зміна

Рис. 7. Складники індексу транспортної інфраструктури за 2020 р.

Джерело: складено авторами на основі [15]

Рис. 8. Середня оцінка загального стану транспортних галузей за 2020 р.

Джерело: складено авторами на основі [17]

тарифної політики та запровадження законодавчої можливості для залучення приватних інвестицій в інфраструктуру загального користування;

– галузь автомобільного транспорту потребує залучення приватних інвестицій у дорожню галузь, застосування прозорих процедур державних закупівель та залучення до техногляду і моніторингу будівництва доріг міжнародних незалежних гравців;

– річковий транспорт здебільшого потребує посилення державної підтримки суднобудівної галузі та створення умов та механізмів для залучення приватних інвестицій у публічну інфраструктуру;

– для розвитку морського транспорту необхідними залишаються зниження зборів та відрахувань чистого прибутку АМПУ до державного бюджету, систематизація послуг АМПУ, створення незалежного регулятора, автоматизація адміністрацій портів;

– для подальшого розвитку авіаційного транспорту необхідними залишаються державна підтримка українських авіаперевізників, підписання угоди про спільний авіаційний простір з ЄС та передача аеропортів приватному сектору на умовах концесії.

ДПП. В останні десятиріччя телекомунікації є однією з передових світових галузей та одним

Рис. 9. Індекс динаміки ринків телекомунікаційних послуг у світі та в Україні за 2015–2019 рр.

Джерело: складено авторами на основі [8]

із динамічніших ринків глобальної економіки. В останні роки глобальний ринок телекомунікаційних послуг через підвищення рівнів зрілості його секторів демонструє переважно негативні темпи приросту доходів за період 2015–2019 рр. (рис. 9), тоді як національний – позитивні (у середньому 7,2%) [16].

Незважаючи на позитивні темпи приросту доходів, український ринок телекомунікаційних послуг має низку проблем, серед яких слід виділити:

- відставання за часткою населення з Інтернет-доступом (Україна – 62%; СНД – 72%; Європа – 82%);

- обмежена цінова доступність послуг (зокрема, розцінки на рухомий зв'язок у 2–4 рази вищі за більшість країн Центрально-Східної Європи, СНД і в 1,5 рази – за світові значення) та негнучка цінова політика;

- відсутність впливу на розвиток глобального ринку телекомунікаційних послуг (частка України ледве позначена: 0,14% у середньому за 2015–2019 рр.);

- недостатній для підключення суттєвої бази нових широкосмугових користувачів рівень розвиненості цифрової інфраструктури, спричинений нестабільністю капітального інвестування в її

оновлення, інтенсивність якого нижча за країни, що розвиваються.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Отже, за допомогою проведеного аналізу вдалося виділити основні чинники, які негативно впливають на формування інвестиційної діяльності в країні. До основної причини недостатньої інвестиційної активності та економічної нестабільності країни слід віднести розбалансованість самої економічної системи та невизначеність розвитку ключових економічних процесів. До основних чинників, які формують несприятливий інвестиційний клімат у країні, слід віднести лідируючі місця країни в рейтингу сприйняття корупції, недостатню зацікавленість держави в розвитку наукової діяльності в країні, інфляційні процеси в промисловості, відтік «мізків», недостатню розвиненість інфраструктури та інформаційного простору.

Отже, досліджена структура інвестицій не дає змоги Україні повністю інтегруватися у глобальні ланцюги доданої вартості. Проблема невідповідності обсягу інвестицій потребам модернізації економіки призводить до закріплення сировинної спеціалізації української економіки на світовому ринку та робить несприятливим інвестиційний клімат.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мазуренко О.К. Методичні підходи до формування стратегії розвитку у системі послуг соціального захисту. *Економічний аналіз*. 2015. Т. 19. № 1. С. 69–75.
2. Іщук Я.В. Статистична оцінка продовольчої безпеки України. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2015. № 2. С. 7–15.
3. Іщук Я.В. Статистичний моніторинг сталого розвитку. *Система державної статистики в Україні: сучасний стан, проблеми, перспективи* : матеріали XIV Міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди Дня працівників статистики. Київ : Інформ.-аналіт. агентство, 2016. С. 69–72.
4. Регіональна політика Європейського Союзу / за ред. В. Чужикова. Київ : КНЕУ, 2016. 495 с.

5. Мазуренко О.К. Методичні підходи до формування стратегії розвитку у системі послуг соціального захисту. *Економічний аналіз*. 2015. Т. 19. № 1. С. 69–75.
6. Малько К.С. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість України: чинники їх формування в сучасних умовах *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 3(165). С. 100–105.
7. Іщук Я.В., Горна М.О. Загрози продовольчої безпеки України в сучасних умовах. *Моделювання та інформаційні системи в економіці*. 2016. № 92. С. 105–113.
8. Дрокіна Н.І., Дарчук В.Г. Потенціал розвитку ринку телекомунікаційних послуг України. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2020. № 2(32). С. 14–20.
9. Конвергенція та дивергенція в Європі : монографія / наук. ред. Д. Лук'яненко, В. Чужиков, М.Г. Возняк. Київ : КНЕУ, 2013. 687 с.
10. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование : монографія / Д. Лукьяненко и др. ; под. науч. ред. Д. Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова. Киев : КНЭУ, 2013. 466 с.
11. Наукова та науково-технічна діяльність в Україні у 2019 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко та ін. Київ : УкрІНТЕІ, 2020. 109 с.
12. Рейтинги и показатели благоприятности условий ведения бизнеса. *Всемирный банк* : вебсайт. URL: <https://russian.doingbusiness.org/ru/rankings> (дата звернення: 01.11.2021).
13. Бази даних статистики. *Державна служба статистики України*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 20.09.2021).
14. Облік і фінанси АПК : освітній портал. URL: <http://magazine.faaaf.org.ua/faktorniy-analiz-efektivnosti-investitsiynogo-procesu-ta-diyalnosti.html> (дата звернення: 11.10.2021).
15. Індекс сприйняття корупції-2020. URL: <http://cpi.ti-ukraine.org/#/> (дата звернення: 01.11.2021).
16. Міжнародна організація міграції. Міграція як чинник розвитку в Україні. Дослідження та діалог щодо політики у сфері міграції і грошових переказів в Україну. Київ, 2016. 116 с. URL: https://www.iom.org.ua/sites/default/files/mom_migraciya_yak_chynnyk_rozvytku_v_ukrayini.pdf (дата звернення: 24.10.2021).
17. Інфраструктурний індекс – 2020. *European Business Association* : вебсайт. URL: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2020/12/Infrastructure_2020.pdf (дата звернення: 10.11.2021).

REFERENCES

1. Mazurenko O.K. (2015) Metodichni pidkhody do formuvannya stratehii rozvytku u systemi posluh sotsialnoho zakhystu. *Ekonomichniy analiz: zb. nauk. Prats. Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu «Ekonomichna dumka»*. Tom 19, no. 1, pp. 69–75. (in Ukrainian)
2. Ishchuk Ya.V. (2015) Statystychna otsinka prodovolchoi bezpeky Ukrainy. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu*, no. 2, pp. 7–15. (in Ukrainian)
3. Ishchuk Ya.V. (2016) Statystychni monitorynh staloho rozvytku. *Systema derzhavnoi statystyky v Ukraini: suchasnyi stan, problemy, perspektyvy: materialy XIV Mizhnar. nauk.-prakt. konf. z nahody Dnia pratsivnykiv statystyky*. Kyiv: DP «Inform.-analit. ahenstvo», pp. 69–72. (in Ukrainian)
4. Rehionalna polityka Yevropeiskoho Soiuzu / za red. Viktor Chuzhykov. Kyiv: KNEU, 2016. 495 p. (in Ukrainian)
5. Mazurenko O.K. (2015) Metodichni pidkhody do formuvannya stratehii rozvytku u systemi posluh sotsialnoho zakhystu. *Ekonomichniy analiz : zb. nauk. Prats. Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu «Ekonomichna dumka»*. Tom 19, no. 1, pp. 69–75. (in Ukrainian)
6. Malko K.S. (2015) Investytsiinyi klimat ta investytsiina pryvablyvist Ukrainy: chynnyky yikh formuvannya v suchasnykh umovakh. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 3(165), pp. 100–105. (in Ukrainian)
7. Ishchuk Ya.V., Horna M.O. (2016) Zahrozy prodovolchoi bezpeky Ukrainy v suchasnykh umovakh. *Modeliuvannia ta informatsiini systemy v ekonomitsi: Naukovo-analitychnyi zhurnal*. KNEU, no. 92, pp. 105–113. (in Ukrainian)
8. Drokina N.I., Darchuk V.H. (2020) Potentsial rozvytku rynku telekomunikatsiinykh posluh Ukrainy. *Ekonomika. Menedzhment. Biznes*. Kyiv. No. 2(32), pp. 14–20. (in Ukrainian)
9. Konverhentsiia ta dyverhentsiia v Yevropi: monohrafiia polskykh ta ukrainskykh vypadkiv / naukovy redaktory Dmytro Lukianenko, Viktor Chuzhyko1v, Machal Habriel Voznaniak. Kyiv: KNEU, 2013. 687 p. Convergence and Divergence in Europe: Polish and Ukrainian Cases Monograph (in Ukrainian)
10. Globalnoe ekonomicheskoe razvitie: tendentsii, asimmetrii, regulirovanie: monografiya / D. Lukyanenko, A. Kolot, Ya. Stolyarchuk i dr.: pod. nach. red. professorov D. Lukyanenko, A. Poruchnika, V. Kolesova. Kyiv: KNEU, 2013. 466 p. (in Russian)
11. Naukova ta naukovo-tekhnichna diialnist v Ukraini u 2019 rotsi: naukovo-analitychna dopovid / T.V. Pysarenko ta in. Kyiv: UkrINTEI, 2020. 109 p.
12. Reitynhy u pokazately blahopryiatnosti uslovyi vedenia byznesa. Vsemyrnyi bank. veb-sait. URL: <https://russian.doingbusiness.org/ru/rankings> (accessed 01 November 2021).
13. Bazy danykh statystyky. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (accessed 20 September 2021).
14. Oblik i finansy APK: osvittii portal. Veb-sait. URL: <http://magazine.faaaf.org.ua/faktorniy-analiz-efektivnosti-investitsiynogo-procesu-ta-diyalnosti.html> (accessed 11 October 2021).
15. Indeks spryiniattia koruptsii-2020. Veb-sait. URL: <http://cpi.ti-ukraine.org/#/> (accessed 01 November 2021).

16. Mizhnarodna orhanizatsiia mihratsii. Mihratsiia yak chynnyk rozvytku v Ukraini. Doslidzhennia ta dialoh shchodo polityky u sferi mihratsii i hroshovykh perekaziv v Ukrainu. Kyiv. 2016. 116 p. URL: https://www.iom.org.ua/sites/default/files/mom_migraciya_yak_chynnyk_rozvytku_v_ukrayini.pdf (accessed 24 October 2021).

17. Infrastrukturnyi indeks 2020. European Business Association Veb-sait. URL: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2020/12/Infrastructure_2020.pdf (accessed 10 November 2021).

И. П. Скороход, И. А. Залецкая, Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова. Перспективы и тенденции формирования инвестиционной привлекательности экономики Украины.

Аннотация. Цель статьи заключается в определении теоретических и практических аспектов оценки состояния инвестиционной привлекательности на международном рынке движения капитала. Также важной остается задача определения основных проблем, препятствующих привлечению инвестиционных поступлений в национальную экономику, а также дальнейших перспектив развития ее привлекательности.

Методика исследования. В статье проанализированы вопросы формирования инвестиционной привлекательности экономики Украины. **Результаты.** Рассмотрены главные средства обеспечения экономического роста. Систематизированы основные факторы формирования инвестиционной привлекательности экономики Украины. **Практическая значимость результатов исследования.** Выделение направлений выхода из экономического кризиса и определение возможностей привлечения инвестиционного капитала в экономику государства и эффективного его использования для создания благоприятных условий развития экономики.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционный климат, инвестиционная привлекательность, иностранные инвестиции, национальные инвестиции, инвестиционный потенциал.

Irina Skorokhod, Inna Zaletska, Odesa I.I. Mechnikov National University. Prospects and trends in the formation of investment attractiveness of the Ukrainian economy.

Annotation. The purpose of the article is to determine the theoretical and practical aspects of assessing the condition of investment attractiveness of Ukraine in the international fund market. In addition, the task of identifying the main problems that hinder the attraction of investment income into the national economy, as well as further prospects for its attractiveness remains important. **Research methodology.** The article analyzes the issues of formation of investment attractiveness of Ukraine's economy. The main means of ensuring economic growth, starting from enterprises and ending with the living standards of the population, are considered, the main of which is the increase in investment. **Results.** The main systematized factors and conditions of formation of investment attractiveness of the economy of Ukraine, which is characterized as the condition of the state from the standpoint of investment climate and the level of development of investment infrastructure. **Practical significance of research results.** This process allows companies to get out of the economic crisis, promotes their economic growth, accelerates the introduction of new technologies, which affects the growth of labor productivity and improve living standards in general. For most countries with economies in transition, there are a number of challenges in increasing investment. A number of institutional, economic and political factors have been identified that hinder the growth of the country's investment attractiveness at the international level and pose a number of threats to the national economy in the future. The key problem is the lack of an appropriate investment climate, which is reflected in the investment attractiveness of the country as a whole. In general, the state of investment attractiveness of the state depends on the action of many factors and on the patterns of development of mass socio-economic phenomena and processes, that is, on institutional factors. Some of these factors can be described using statistical indicators, that also characterize various aspects of socio-economic development of the country.

Keywords: investments, investment climate, investment attractiveness, foreign investments, national investments, investment potential.